

Aktualitātes sociālajā uzņēmējdarbībā

Regita Zeiļa

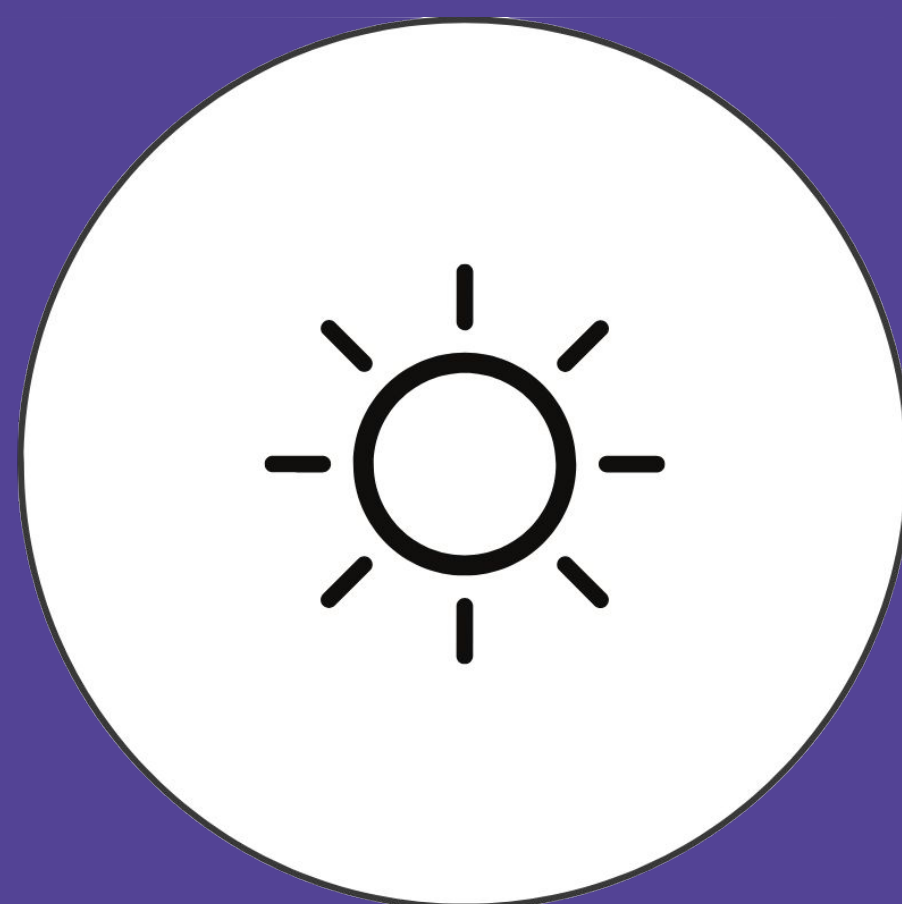
Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija (LSUA) ir 2015.gadā dibināta biedru organizācija ar mērķi veicināt sociālās uzņēmējdarbības attīstību Latvijā.

**ATTĪSTĀM SOCIĀLO UZŅĒMĒJDARBĪBU
ILGTERMIŅA PĀRMAIŅĀM LATVIJĀ**

Mēs apvienojam aptuveni 140 domubiedru organizācijas, uzņēmumus un cilvēkus, kuri uzskata, ka sociālajai uzņēmējdarbībai Latvijā ir milzīgs potenciāls un kuri ir gatavi līdzdarboties nozares attīstībā un stiprināšanā.

Trīs galvenās darbības jomas

Interesu aizstāvība lokālā, reģionālā un nacionālā līmenī.

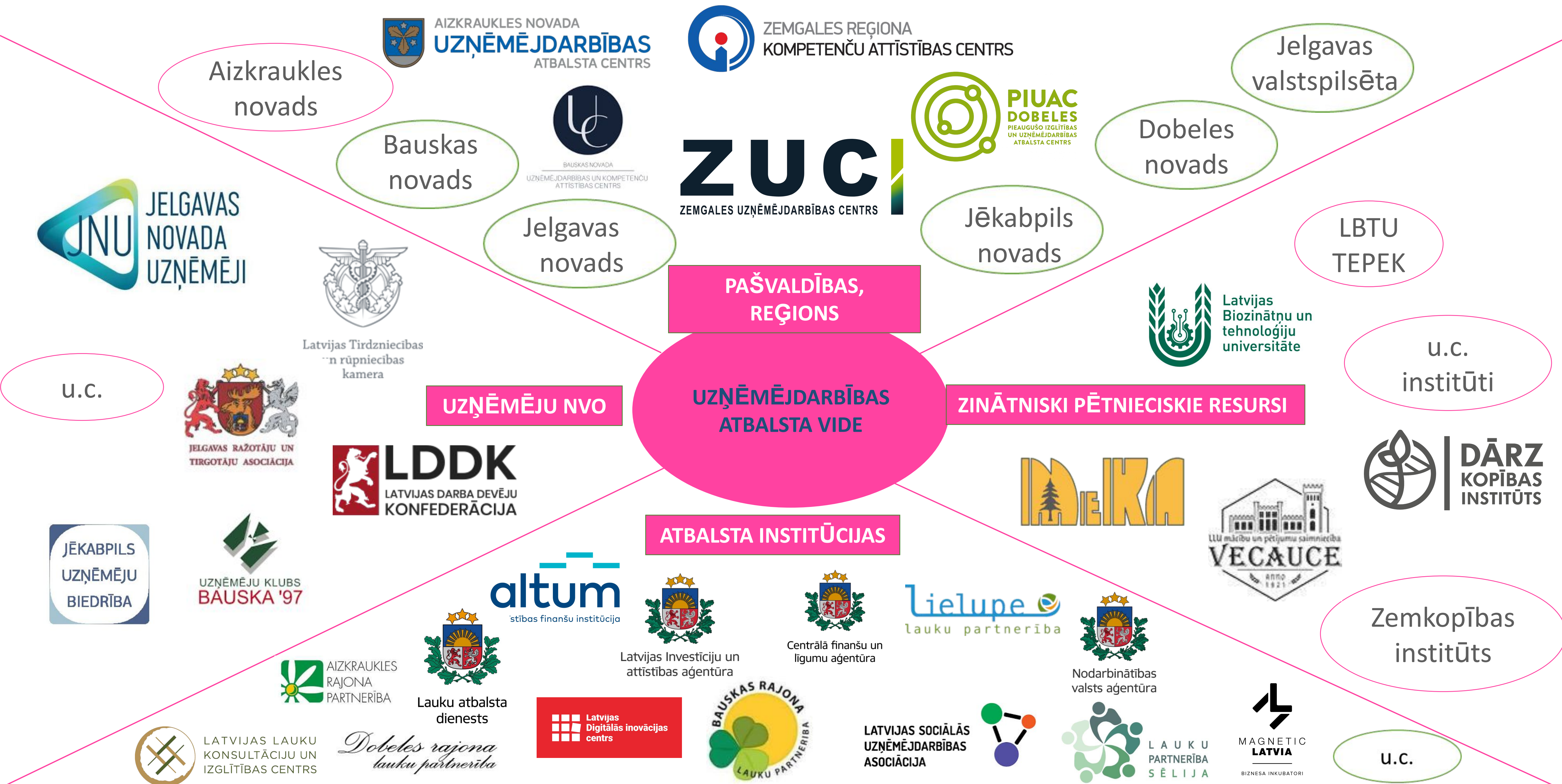

Biedru kapacitātes uzlabošana, pieredzes un zināšanu apmaiņas platformas veidošana.

Sabiedrības informēšana par sociālo uzņēmējdarbību

ZEMGALES PLĀNOŠANAS REĢIONA UZŅĒMĒJDARBĪBAS ATBALSTA VIDE

Sociālā uzņēmējdarbība – būtība

Sociālā uzņēmējdarbība nozīmē ražot preces vai sniegt pakalpojumus ar mērķi risināt kādu sociālo problēmu vai radīt labumu sabiedrībai, nevis gūt maksimālu peļņu uzņēmuma īpašniekiem.

business

/Ričards Brensons, uzņēmējs/

sociālais mērķis

/Māte Terēze/

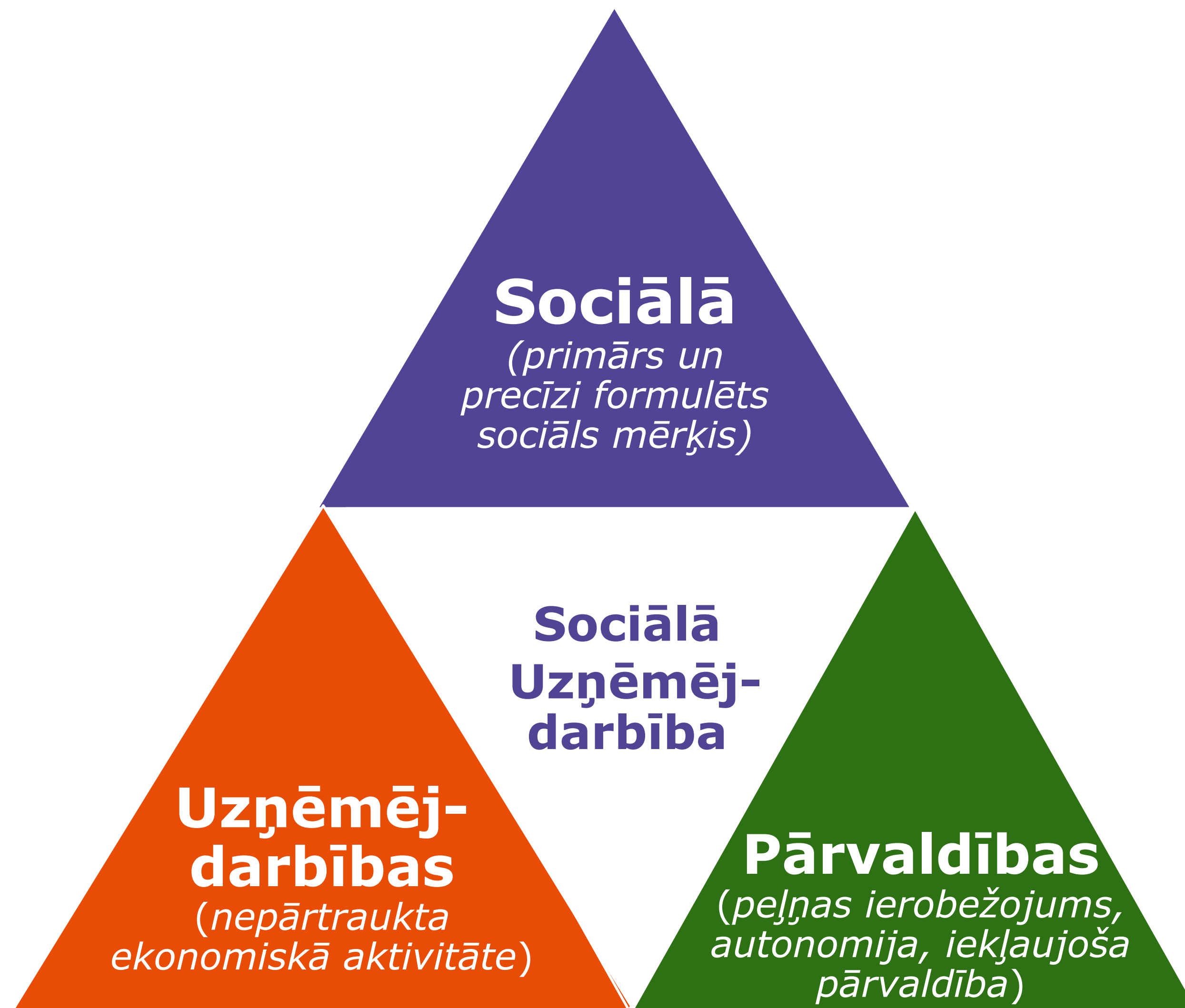

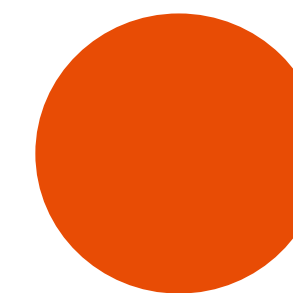
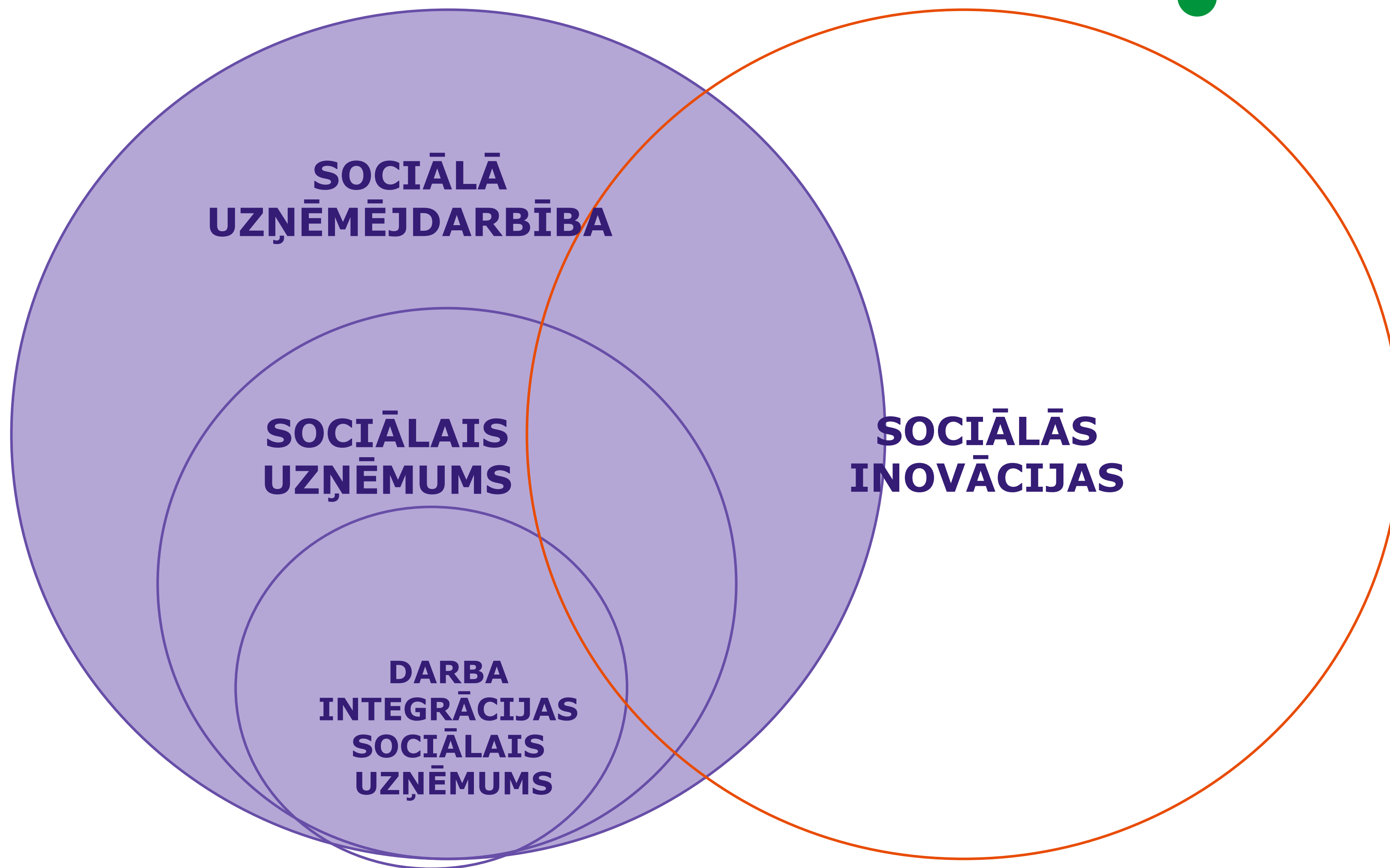
+

3 GALVENĀS IEZĪMES

UZŅĒMĒJDARBĪBA

Finansiālā ilgtspēja

UZŅĒMĒJDARBĪBA

SOCIĀLĀ
ATBILDĪBA

INICIATĪVA

**SOCIĀLĀ
UZŅĒMĒJDARBĪBA**

LABDARĪBA / NVO

SOCIĀLĀ IETEKME

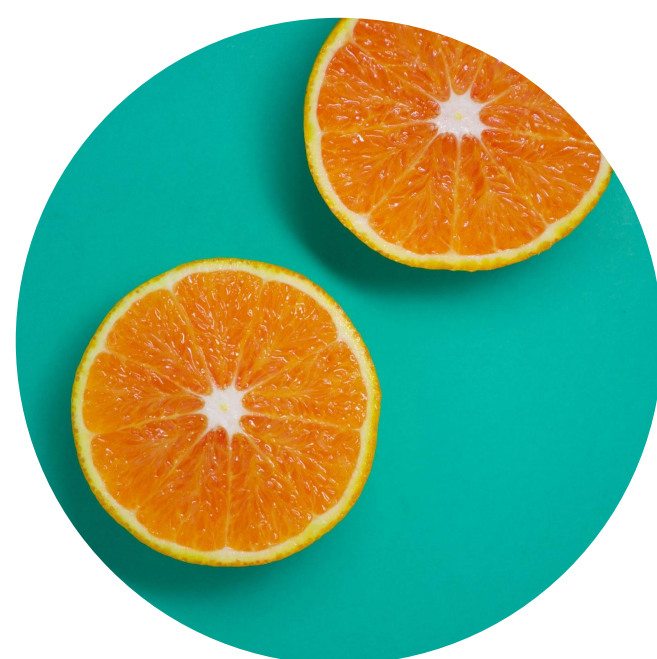
Labums, ko risinājums sniegs sabiedrībai /
mērķgrupai

SOCIĀLĀS UZŅĒMĒJDARBĪBAS JOMA

SOCIĀLĀ UZŅĒMUMA LIKUMS

No 2018.gada
definēta joma

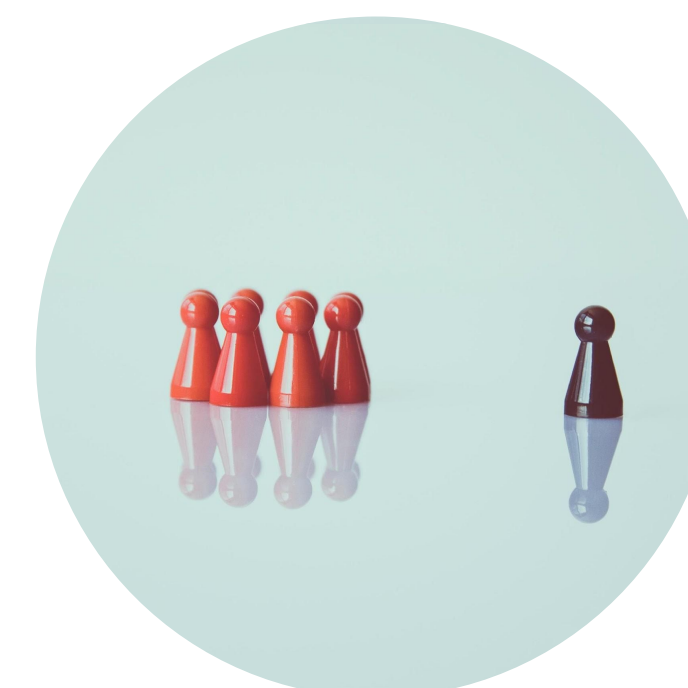
220+ SOCIĀLIE UZŅĒMUMI

Šobrīd reģistrēti
226 sociālie
uzņēmumi, puse
SU darbojas Rīgā

SOCIĀLIE UZŅĒMĒJI

Sociālo uzņēmēju,
kas dažādos
veidos un
juridiskajās
formās darbojas,
ir daudz vairāk

MEDIJU INTERESE

Liela sabiedrības,
uzņēmumu, NVO
un masu mediju
interese

AUGOŠA ATPAZĪSTAMĪBA

Sociālās
uzņēmējdarbības
popularitāte,
atpazīstamība un
nozīme pasaulē un
Latvijā ik gadu pieaug

KĀDI VAR BŪT SOCIĀLIE MĒRĶI?

MĒRĶA GRUPU
NODARBINĀTĪBA
(50% no
nodarbinātajiem)

SOCIĀLĀ
LABUMA
SNIEGŠANA
NOTEIKTĀM
SABIEDRĪBAS
GRUPĀM

CITAS
SABIEDRĪBAI
NOZĪMĪGAS
AKTIVITĀTES

SOCIĀLAIS
UZŅĒMUMS!

(1) Sociālais uzņēmums ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kurai šajā likumā noteiktajā kārtībā piešķirts sociālā uzņēmuma statuss un kura veic saimniecisko darbību, kas rada **labvēlīgu un nozīmīgu sociālo ietekmi**, nodarbinot mērķa grupas vai uzlabojot dzīves kvalitāti sabiedrības grupām, kuru dzīvi ietekmē sabiedrībai būtiskas problēmas (piemēram, sociālo, veselības aprūpes vai izglītības pakalpojumu sniegšana, kā arī specializētu preču ražošana), vai veicot citas sabiedrībai nozīmīgas darbības, kas rada ilgstošu pozitīvu sociālo ietekmi (piemēram, iekļaujošas pilsoniskas sabiedrības veidošana, atbalsts zinātnei, vides aizsardzība un saglabāšana, dzīvnieku aizsardzība vai kultūras daudzveidības nodrošināšana).

MĒRĶA GRUPAS - TIKAI DARBA INTEGRĀCIJAS SOCIĀLAJEM UZŅĒMUMIEM

IESLODZĪTIE VAI PERSONAS, KURAS
ATBRĪVOTAS NO IESLODZĪJUMA VIETAS;

PERSONAS, KURU
DZĪVESVIETA IR DEKLARĒTA
NAKTSPATVERSMĒ;

BĀREŅI UN BEZ VECĀKU GĀDĪBAS
PALIKUŠIE BĒRNI VECUMĀ NO
15 GADIEM, KĀ ARĪ ŠAI GRUPAI
ATBILSTOŠAS PILNGADĪGAS
PERSONAS LĪDZ 24 GADU VECUMA
SASNIEGŠANAI;

CILVĒKTIRDZNIECĪBAS UPURI;

PERSONAS, KURĀM LATVIJAS
REPUBLIKĀ IR PIEŠĶIRTS BĒGLA,
ALTERNATĪVAIS VAI BEZVALSTNIEKA
STATUSS;

BEZDARBNIEKI, KURIEM IR
APGĀDĀJAMIE, BEZDARBNIEKI, KAS
VECĀKI PAR 54 GADIEM, UN ILGSTOŠIE
BEZDARBNIEKI;

VECĀKI VAI AIZBILDNIS, KAS APRŪPĒ
BĒRNU AR INVALIDITĀTI;

ETNISKĀ MINORITĀTE ROMI;

PERSONAS, KAS APRŪPĒ BĒRNU PĒC PILNGADĪBAS SASNIEGŠANAS, MAZBĒRNU, BRĀLI, PUSBRĀLI,
MĀSU, PUSMĀSU, VECĀKU, VECVECĀKU VAI LAULĀTO, JA APRŪPĒJAMĀIS IR PERSONA, KURAI
NOTEIKTA I INVALIDITĀTES GRUPA, VAI PERSONA AR GARĪGA RAKSTURA TRAUCĒJUMIEM, KURAI
NOTEIKTA II INVALIDITĀTES GRUPA.

PERSONAS AR ALKOHOLA, NARKOTISKO,
PSIHOTROPO VAI TOKSISKO VIELU, AZARTSPĒĻU
VAI DATORSPĒĻU ATKARĪBAS PROBLĒMĀM;

PERSONAS, KURĀM NOTEIKTA ATBILSTĪBA
TRŪCĪGAS ĢIMENES (PERSONAS) STATUSAM;

PERSONAS AR GARĪGA RAKSTURA
TRAUCĒJUMIEM;

PERSONAS AR INVALIDITĀTI;

**STATŪTOS
DEFINĒTS
SOCIĀLAIS
MĒRĶIS**

(kā vienīgais un galvenais
uzņēmuma darbības veids)

**DALĪBNIEKU
SAPULCE
PIEŅĒMUSI
LĒMUMU PAR
STATUSA
IEGŪŠANU**

**IEGŪTO PEĻŅU
NESADALA,** bet
iegulda statūtos
noteikto mērķu
sasniegšanai

**NODARBINA
VISMAZ VIENU
ALGOTU
DARBINIEKU**

Izpildinstitūcijā vai
pārraudzības institūcijā
vai konsultatīvajā
padomē
**IESAISTĪTS MĒRĶA
GRUPAS
PĀRSTĀVIS VAI
JOMAS EKSPERTS**

KĀDI KRITĒRIJI JĀIEVĒRO?

**PUBLISKA
PERSONA VAR
NODOT
KUSTAMO
MANTU BEZ
ATLĪDZĪBAS
LIETOŠANĀ**

**VAR NEVEIKT
MINIMĀLĀS
VSAOI IEMAKSAS
PAR
MĒRĶAGROPAS
PĀRSTĀVJIEM**

**VSAOI
SUBSĪDIJA
NOTEIKTĀM
MĒRĶA
GRUPĀM**

**VAR
NODARBINĀT
BRĪVPRĀTĪGOS**

**UIN BĀZES
SAMAZINĀJUMS**

**PAŠVALDĪBA IR
TIESĪGA PIEŠĶIRT
NĪN
ATVIEGLOJUMUS**

KĀDI IR IEGUVUMI?

**BEZMAKSAS
KONSULTĀCIJAS
BIZNESA
ATTĪSTĪBAI.**

Finansējuma
iespējas

- Atkal pieejams **ALTUM finansējums** sociālās uzņēmējdarbības grantu programmā
- **Pierīgas pašvaldību un SEB bankas sociālās uzņēmējdarbības grants «AUGSUP»**
 - Kekavas novads, Mārupes novads, Olaines novads, Ropažu novads, Siguldas novads, Jelgavas novads
- **Lat-Lit pārrobežu programmā** prioritāte «Sociālās uzņēmējdarbības ekosistēmas stiprināšanai»
(Joint initiatives and awareness raising activities to facilitate development of social entrepreneurship eco-system)

GRANTA APRĒĶINS UN NOSACĪJUMI

Granta apmērs no 10 000 EUR līdz 200 000 EUR, atbilstoši biznesa plānam un nosacījumiem.

Uz granta finansējumu var pretendēt atkārtoti (atbilstoši nosacījumiem) līdz *de minimis* sliekšnim, ja iepriekšējais projekts ir veiksmīgi īstenots.

Viena biznesa plāna īstenošana līdz 2 gadiem | Pēcuzraudzība – 1 gadu

GRANTA APRĒĶINS UN NOSACĪJUMI

Granta apmērs no 10 000 EUR līdz 200 000 EUR, atbilstoši biznesa plānam un nosacījumiem.

Uz granta finansējumu var pretendēt atkārtoti līdz *de minimis* sliekšnim, ja iepriekšējais projekts ir veiksmīgi īstenots.

Viena biznesa plāna īstenošana līdz 2 gadiem | Pēcuzraudzība – 1 gadu

GRANTS Sociālajiem uzņēmumiem – darba integrācijai

MAX. GRANTA SUMMA –
40 000 EUR

90% 10%
grants līdzfinansējums

- ❗ Vismaz 40 % no Granta summas jābūt paredzētām mērķa grupas darbinieku algām
- ❗ Var arī atkārtoti ar šādiem nosacījumiem

GRANTA SUMMA –
no 40 000 EUR
līdz 200 000 EUR

60% 40%
grants līdzfinansējums

- ❗ Vismaz 40 % no Granta summas jābūt paredzētām mērķa grupas darbinieku algām

Ir vairāk nekā 2 gadi no reģistrācijas LR UR
un
pieļauj finanšu rādītāji*

*MAX. GRANTA APRĒĶINS:
50 % no apgrozījuma (1. gads + 2. gads + 3. gads) : 3
un 50 % no pēdējā VID reģistrētā gada apgrozījuma.
Mazākā vērtība = max. grants

GRANTS Sociālajiem uzņēmumiem – labumam sabiedrības grupām vai sabiedrībai kopumā

Pirmais grants
MAX. GRANTA SUMMA –
40 000 EUR

90% 10%
grants līdzfinansējums

MAX. GRANTA SUMMA –
200 000 EUR

60% 40%
grants līdzfinansējums

Ir vairāk nekā 2 gadi no reģistrācijas LR UR
un
pieļauj finanšu rādītāji* **

*MAX. GRANTA APRĒĶINS:
50 % no apgrozījuma (1. gads + 2. gads + 3. gads) : 3
un 50 % no pēdējā VID reģistrētā gada apgrozījuma.
Mazākā vērtība = max.grants

**Ja pēc aprēķinātā apgrozījuma grants ir mazāks par 40 000 EUR, bet biznesa plāna īstenošanai ir nepieciešams lielāks grants, to nosaka atbilstoši biznesa plānam, bet nepārsniedzot 40 000 EUR

Labklājības Ministrijas biznesa ideju konkurss

- 20 labākajiem pretendentiem būs iespēja saņemt ALTUM atbalsta grantu no 10 000 līdz 40 000 eiro. Konkursa mērķis ir iesaistīt sociālajā uzņēmējdarbībā cilvēkus bez iepriekšējas pieredzes šajā jomā.
- Katrs pretendents var iesniegt vienu biznesa ideju, kurai paredzēts finanšu atbalsts līdz 40 000 eiro tās realizēšanai. Taču granta saņemšanai 10 % no kopējā finansējuma pretendents jānodrošina no saviem līdzekļiem.
- Katrs pretendents var iesniegt vienu biznesa ideju. Atbalsta saņemšanas gadījumā pretendents būs jāiegūst Sociālā uzņēmuma statuss. Paredzamais termiņš biznesa plāna īstenošanai un rezultātu sasniegšanai – līdz diviem gadiem.
- **Termiņš: 21.10. plkst. 23.59**

Sociālās uzņēmējdarbības nedēļa

Jau sesto gadu tiek organizēta Sociālās uzņēmējdarbības nedēļa, kas šogad norisināsies no 14. līdz 18. oktobrim.

15. oktobrī plkst.10.00 norisināsies tiešsaistes meistarklase "Ideju fitness: kā noturēties uz inovāciju viļņa"

16. oktobrī plkst.18.00 notiks tiešsaistes pasākums jauniešiem "Izzinām sociālo uzņēmējdarbību kopā!"

17. oktobrī konference "Sociālās ekonomikas attīstības iespējas un izaicinājumi"

IELŪGUMS

SOCIĀLĀS UZŅĒMĒJDARBĪBAS PIČU KONKURSA

TAM LABAM BŪS AUGT

FINĀLS

Ielūdzam Jūs uz gada gaidītāko, priecīgāko
un emocijām piepildītāko sociālās
uzņēmējdarbības pasākumu!

17.10. / PL. 16.00 – 18.00

"ATTA CENTRS", KRASTA IELA 60, RĪGA

Dalības pieteikšana: līdz 15. oktobrim uz e-pastu liga@sua.lv

Organizē:

Luminor

Atbalsta:

altum

Sociālās uzņēmējdarbības piču konkurss

TAM LABAM BŪS AUGT

17. OKTOBRĪ, 2024

“Ar pateicību atceros dalību piču konkursā "Tam labam būs augt 2023"! Lai arī ikdienā vadu stundas, sapulces, projektus un citus pasākumus, kuros ir uzkrāta runas, plānošanas un komunikācijas pieredze, šī bija pirmā reize dzīvē, kad tik apjomīgu stāstu - gan to, kas esam, ko darām, gan to, kam izlietosim finansējumu - bija jāiekļauj efektīvā 5 minūšu prezentācijā. Tā bija ļoti noderīga pieredze, un daudz lika domāt par to, kā efektīvi komunicēt ikdienā, taupot komandas un kolektīva laiku un runājot par būtisko. Otrs aspekts ir ticības vairošanās savam darbam - tas, ka vietējā kopiena tik aktīvi balsoja par mums konkursā, deva lielu gandarījuma sajūtu.

Zane Rožkalna, sociālais uzņēmums “BJMK Rokskola”

“Tam labam būs augt 2023” uzvarētāji tiešraides skatītāju balsojumā

FOTO IZSTĀDE “SOCIĀLĀ UZŅĒMĒJDARBĪBA LATVIJĀ”

FOTO IZSTĀDE “SOCIĀLĀ UZŅĒMĒJDARBĪBA LATVIJĀ”

SOCIĀLO UZŅĒMĒJU PREČU/PAKALPOJUMU KATALOGS

LATVIJAS SOCIĀLĀS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS
ASOCIĀCIJA

sua.lv/katalogs

Kā stiprināt sadarbību?

- Dalīšanās ar labās pieredzes stāstiem
- Sociālo uzņēmumu apmeklēšana, pieredzes apmaiņas braucieni
- Sociālo uzņēmumu produktu pirkšana
- Abpusējas tikšanās un komunikēšana par vajadzībām
- LSUA - tilts starp Jums!

Par pieredzi Austrijā, Itālijā un citur vairāk uzzini vietnē:

<https://www.ensie.org/projects/buy-wisely>

De Omslag organizētā fokusa grupas sanāksme,
kurā piedalījās WISE un MB Nīderlandē

Mācību vizīte Cooperativa Sociale Abele Lavoro - Itālija

Sadarbība nodarbinātības veicināšanā - darba integrācija

Jobtransfair & boulderbar GmbH - Austrija

JobTransFair mērķis ir pastāvīgi nodarbināt cilvēkus, kas darba tirgū saskaras ar nelabvēlīgiem apstākļiem. Tas tiek panākts ar konsultāciju, nodarbinātības un "godīgas darbā iekārtošanas" palīdzību.

boulderbar GmbH pārvalda bolderinga centrus visā Austrijā, un tās pamatvērtība ir daudzveidība.

* JobTransFair piesaista darbiniekus Boulderbar vajadzībām un atbalsta viņus līdz 6 mēnešiem, sniedzot konsultācijas un padomus. Tas ir modelis, kas nodrošina plašākas partnerattiecības un piekļuvi reālai pieredzei.

Tālruņa līnija uzņēmuma darbiniekiem

**Veiksmīgs sociāli atbildīga
iepirkuma piemērs**

Sonido ir Latvijā izveidots sociāls uzņēmums, kas piedāvā **nodarbinātības iespēju** cilvēkiem no sociāli atstumtām un riska grupām. Galvenokārt tie ir cilvēki ar kustību, redzes un dzirdes traucējumiem.

Sonido ieviesa **atbalsta tālruņa līniju**, kas ir atvērta visiem Rimi darbiniekiem, ja viņiem ir nepieciešams ar kādu parunāties un justies uzklautiem.

Šādas platformas nodrošināšana darbiniekiem, kur runāt un būt uzklautiem, var **būtiski uzlabot** viņu **garīgo veselību un apmierinātību ar darbu**. Tas parāda to, ka rūpes par darbinieku emocionālajām vajadzībām ir **stratēģisks biznesa lēmums**.

Tukšuma aizpildītāji iepakojumos

MĀDARA
organic skincare

Social Procurement Case Study

4 Vēji ir sociālais uzņēmums, kas darbojas Latvijā, **atbalstot cilvēkus ar garīga rakstura traucējumiem.** Lai gan galvenokārt uzņēmums ražo dažāda veida kartonu un kartona iepakojumus, 4 Vēji arī piedāvā rokdarbus, piemēram, ziepes, rokassprādzes un keramikas izstrādājumus, nodrošinot iekļaujošu nodarbinātību visiem.

4 Vēji pieredze kartona iepakojuma ražošanā atbilda MĀDARA Cosmetics vajadzībām. Šīs sinerģijas rezultātā MĀDARA integrēja 4 Vēji savā piegādes ķēdē.

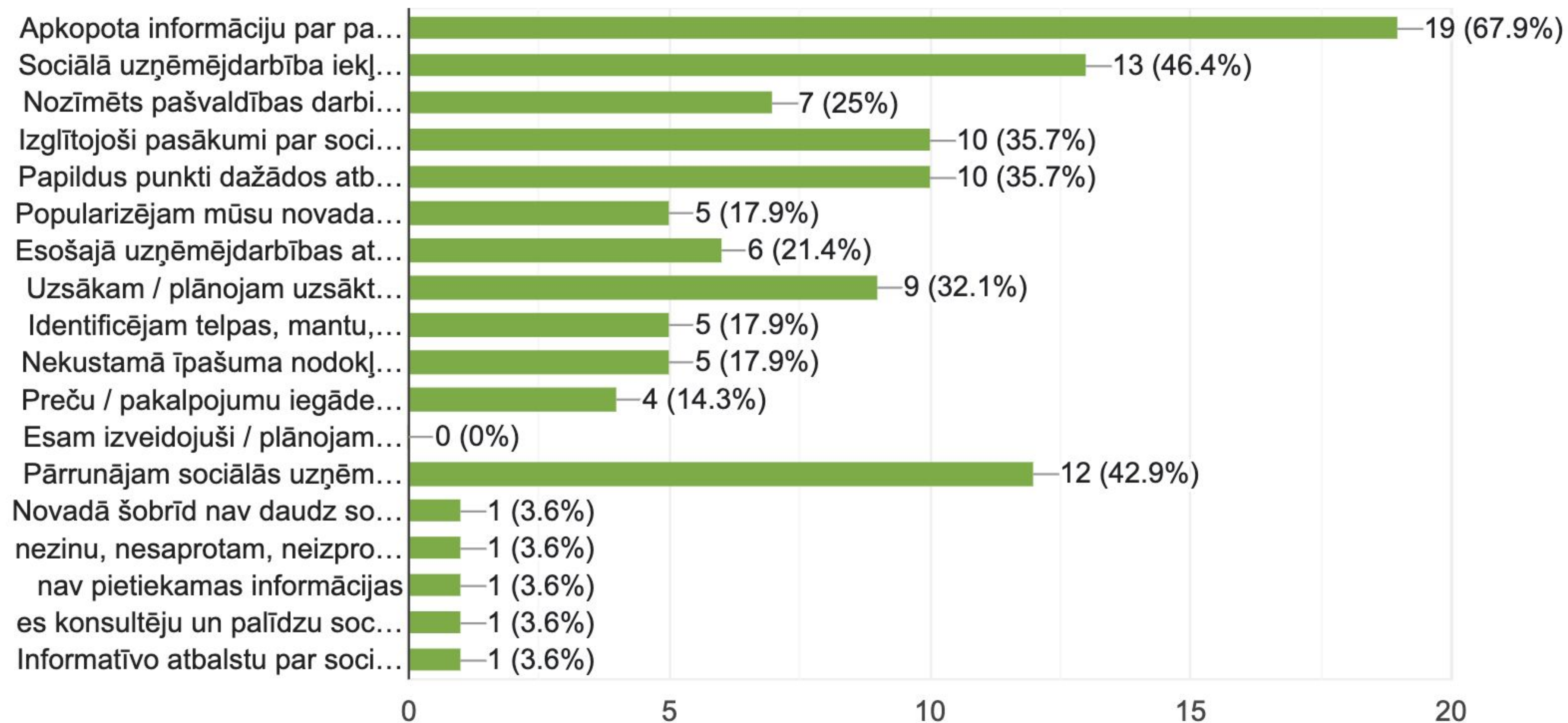

Pasākumi un projekti LSUA

- **Atbalsts SU** - prasmju un darba integrācijas pasākumu attīstība, sociālo uzņēmēju digitālo prasmju līmeņa celšana, sociālo uzņēmumu mērogošana, sociālais iepirkums
- **Sociālās inovācijas** - sociālās inovācijas kompetences centrs, sociālo uzņēmumu digitalizācija, "RE:IMPACT" Latvijas un Lietuvas programma
- **Sabiedrības izglītošana par SU** - neformālā izglītība, spēļu izmantošana izglītojot cilvēkus par SU
- **LSUA kapacitātes un zināšanu stiprināšana** - Erasmus+ projekti, ES fondu sargi

Pašvaldību sadarbība ar SU

Iespējamie sadarbības veidi ar LSUA

- Pieredzes apmaiņas braucieni pie sociālajiem uzņēmumiem visā Latvijā
- Lekcijas par sociālo uzņēmējdarbību un citām tēmām, kas svarīgas uzņēmējiem
- Partnerība projektos, kas saistīti ar sociālo uzņēmējdarbību, sociālo ekonomiku un sociālajām inovācijām
- Kontakti un sadarbību veidošana starp publisko un sociālās uzņēmējdarbības sektoru

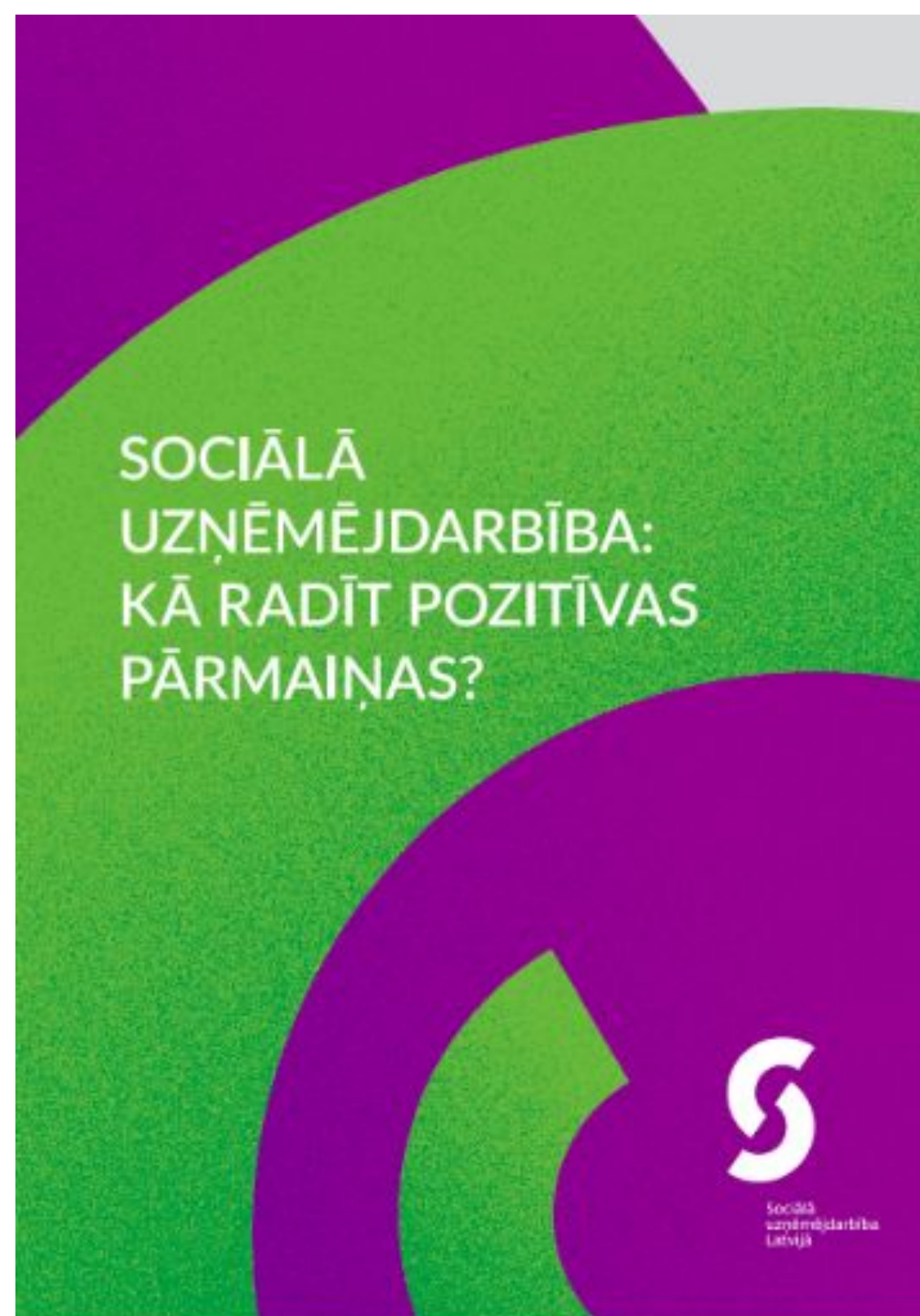
VAIRĀK PAR SOCIĀLO UZŅĒMĒJDARBĪBU

Praktiski rīki un resursi

<https://sua.lv/noderigi-resursi-socialas-uznemejdarbibas-interesentiem/>

Vebināri

<https://sua.lv/vebinari/>

VAIRĀK PAR SOCIĀLO UZŅĒMĒJDARBĪBU

30 Video lekcijas

<https://sua.lv/video-lekcijas-par-socialo-uznemejdarbibu/>

Sociālās uzņēmējdarbības pamati

Likumiskie ieguvumi un ierobežojumi sociālajiem uzņēmumiem

Sociālās uzņēmējdarbības idejas attīstīšana un sociālā uzņēmuma reģistrēšana

Sociālā ietekme

Sociālā uzņēmuma biznesa modelis

Sociālās uzņēmējdarbības atbalsta instrumenti

Sociālo uzņēmumu attīstība lauku teritorijās un sadarbības iespējas ar pašvaldībām

Sociālo uzņēmumu pieredzes stāsti

VAIRĀK PAR SOCIĀLO UZŅĒMĒJDARBĪBU

- **LSUA WEB:** www.sua.lv
Sociālo uzņēmumu katalogs: <https://socuznemumi.lv/>

E-apmācību kurss "Sociālās uzņēmējdarbības skola"

- <https://sua.lv/aicina-pieteikties-e-apmacibu-kursam-socialas-uznemejdarbibas-skola/>

30 Video lekcijas

<https://sua.lv/video-lekcijas-par-socialo-uznemejdarbibu/>

Rokasgrāmata sociālās ietekmes pārvaldībai

- <https://sua.lv/rokasgramata-socialas-ietekmes-parvaldibai/>

Sociālās ietekmes komunikācijas vadlīnijas

<https://sua.lv/socialas-ietekmes-komunikacijas-vadlinijas/>

Praktiski rīki un resursi

<https://sua.lv/noderigi-resursi-socialas-uznemejdarbibas-interesentiem/>

Paldies!

Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības
asociācija

office@sua.lv

Alberta iela 13, Rīga,
LV-1010

www.sua.lv

LATVIJAS SOCIĀLĀS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS
ASOCIĀCIJA

